

Vyjádření pěti právníků a tří členů Předsednictva RVVI

1. Jiří Chýla: Porušila vláda zákon? 1
2. Ivo Telec: Vadný výkon veřejné správy. K blogu Jiřího Chýly „Porušila vláda zákon?“ v blogové diskusi. 3
3. Jiří Chýla: Komunikace s právníkem Mgr. N.N. 6
4. Korespondence s místopředsedkyní vlády a předsedkyní Legislativní rady vlády Mgr. Karolinou Peake (její osobní právní názor). 9
5. Dopis členům RVVI. 13
6. Právní stanovisko Dr.Hany Graclové. 14
7. JUDr. Miroslav Šmidák: Vyjádření ke jmenování členů RVVI. 15

Vyjádření místopředsedů RVVI:

8. PhDr. Miroslava Kopicová, 1. místopředsedkyně. 16
9. Ing. Karel Aim, CSc., místopředseda. 16
10. Prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D. LL.M., místopředseda. 18

Porušila vláda zákon?

Jiří Chýla

<http://chyla.bigblogger.lidovky.cz/c/234245/Porusila-vlada-zakon.html>

Ve středu 30. listopadu jmenovala vláda na návrh jejího předsedy 16 nových členů Rady pro výzkum, vývoj a inovace. Tři z nich, Petra Fialu, Zbyňka Frolíka a Miroslavu Kopicovou potřeťtí za sebou. Cílem tohoto blogu je poskytnout čtenářům všechny informace potřebné k tomu, aby si každý sám mohl odpovědět na otázku v titulku.

Trocha nedávné historie

Nebudu čtenáře unavovat rekapitulací celé pohnuté historie kolem jmenování, činnosti a premiérem Nečasem deklarovaných důvodů pro odvolání předešlé Rady pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen Rady), která byla jmenována vládou Jana Fischera v jejím usnesení č. 360 ze dne 10. května 2010. Připomenu jen, že v tomto usnesení byla nová Rada jmenována poté, co byla ve stejném usnesení její předchůdkyně odvolána. Rada jmenovaná 10. května 2010 tedy plynule navázala na činnost Rady předešlé.

Poté, co se stal premiérem, byl Petr Nečas jmenován na místo Jan Fischera také předsedou Rady. Po zhruba roce a půl současná vláda na návrh svého předsedy 16 členů Rady (tj. všechny kromě samotného Petra Nečase) svým usnesením č. 739 ze dne 5. října 2011 odvolala, a to s okamžitou platností. A teprve po téměř dvou měsících, kdy Rada měla jediného člena, premiéra Nečase, a nemohla tedy vyvíjet žádnou činnost, jmenovala ve středu 30. 11. 2011 nových 16 členů Rady, mezi nimi i Petra Fialu, Zbyňka Frolíka a Miroslavu Kopicovou, kteří byli členy obou předchozích Rad.

Co říká o členství v Radě zákon

Zákon 211/2009 Sb., jenž představuje oficiální a úplné znění zákona č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a zahrnuje všechny jeho novely, říká v § 35 o vzniku a zániku členství v Radě následující:

(3) Rada pro výzkum, vývoj a inovace má 17 členů včetně předsedy. Členy Rady pro výzkum, vývoj a inovace s výjimkou jejího předsedy jmenuje vláda na návrh předsedy Rady pro výzkum, vývoj a inovace tak, aby byli zastoupeni zejména přední odborníci základního výzkumu a aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací.

(4) Členy Rady pro výzkum, vývoj a inovace s výjimkou jejího předsedy odvolává vláda na návrh předsedy Rady pro výzkum, vývoj a inovace. Člen Rady pro výzkum, vývoj a inovace může písemně požádat předsedu Rady pro výzkum, vývoj a inovace o předložení návrhu vládě na své odvolání z této funkce. Do doby, než vláda rozhodne o návrhu na jeho odvolání, zůstává členem Rady pro výzkum, vývoj a inovace.

(6) Členství v Radě pro výzkum, vývoj a inovace je veřejnou funkcí, která nezakládá pracovní právní vztah k České republice. Za výkon této veřejné funkce náleží odměna, jejíž výši stanoví vláda, a cestovní náhrady, které se poskytují ve výši a za podmínek stanovených zákoníkem práce. Funkční období členů Rady pro výzkum, vývoj a inovace je čtyřleté. Člen Rady pro výzkum, vývoj a inovace může být jmenován nejvýše na dvě po sobě následující funkční období.

Klíčové pro odpověď na otázku v titulku je skutečnost, že zákon v odstavci (6) hovoří o tom, že funkční období členů Rady je čtyřleté, ale v odstavci (4) současně stanoví, že členové Rady mohou být kdykoliv odvoláni. Ony 4 roky jsou tedy maximum, na něž jmenování platí a „funkční období“ v poslední větě odstavce (6) se přirozeně nevztahuje jen na ta funkční období, která trvala plně 4 roky. To by ostatně bylo proti samotnému smyslu tohoto omezení.

Odpověď na otázku v titulku je tedy podle mého názoru zcela jasná: ANO, vláda porušila zákon. Jak je to možné? Oficiálně se zatím, aspoň pokud já vím, premiér k této otázce nevyjádřil, ale během dnešního Akademického fóra (1.12.2011), organizovaného Jednotou českých matematiků a fyziků, informoval jeho účastníky Petr Fiala, hlavní poradce premiéra pro vědu a výzkum, že se prý vláda opírala o názor právníků, že funkční období předchozí Rady bylo jen rok a půl a že tedy zmínění tři pořetí jmenování členové Rady nebyli členy Rady celých osm let za sebou.

Špatný příklad

Nehajitelnost a absurdita tohoto „právního“ názoru je z předchozích citací zákona č. 130/2002 Sb. zřejmá. Je velmi smutné a varující, že se vláda rozhodla takovým zjevným způsobem

zákon porušit. Dává tím totiž nám všem příklad, že když se chce, tak se důvody k obcházení zákona najdou. Ochetní právníci, kteří potřebné „zdůvodnění“ dodají, se najdou vždy. A přitom, pokud chtěl mít premiér i nadále v Radě Petra Fialu, Zbyňka Frolíka, Miroslavu Kopicovou a dalších pět členů předchozí Rady, kteří jsou členy i Rady nové, stačila maličkost: z minulé Rady je prostě neodvolávat.

**Odborná skupina Organizace výzkumu České fyzikální společnosti Jednoty českých matematiků a fyziků
AF-XXVI Organizace, hodnocení a financování vědy Praha, 1.12.2011**

Vadný výkon veřejné správy

Ivo Telec

Prof. JUDr. Ivo Telec, CSc.

Z diskuse k blogu Jiřího Chýly „Porušila vláda zákon ?“

<http://chyla.bigblogger.lidovky.cz/c/234245/Porusila-vlada-zakon.html>

Prof. JUDr. Ivo Telec, CSc.:

Vadný výkon veřejné správy

Zcela jednoznačně se jedná o funkční období jako takové (pojem).

To, že funkční období člena RVVI bylo zkráceno, třeba odstoupením nebo odvoláním, je bezvýznamné (prostě smůla).

Nejde totiž o délku (plnou, nebo zkrácenou), nýbrž právě o (ne)možnost opakovaných jmenování nad předem stanovený a každému známý počet jmenování, protože se tím - vícenásobným (nadlimitním) opakovaným jmenováním jedince - brání příležitosti veřejnosti ucházet se o tento (početně i časově omezený) veřejný úřad.

Nelze si s tím zahrávat, protože nejde o nějaký soukromý spolek, nýbrž o výkon veřejného úřadu.

Naznačenému postupu se v běžných státech západního stříhu říká zabraňovací politická soutěž, již jsou omezena práva kohokoli být jmenován do veřejného úřadu, neboť veřejný úřad již je protiprávně obsazen (obsazován).

Nejsem si ale jist, zda by si to někdo v běžném státu západního stříhu vůbec dovolil. Ach, ta naše (post)komunistická politická a správní kultura!

Prof. JUDr. Ivo Telec, CSc.

Vadný výkon veřejné správy – pokračování

Možná ale nejde o žádný úmysl, spíše jen o nějaký "dojem", jak to "asi" je, na úrovni "jedna paní se domnívá".

Do výkonu veřejné správy, který je již z povahy přísný, ale žádné "dojmy" nepatří.

Vzniknou-li jakékoli pochyby o správnosti opakovaného jmenování, musí být dána hodnotová přednost příležitosti veřejnosti (tzn. i přednost příležitosti obměny).

Ze sousloví "demokratický právní stát" mám sice raději (pro možnost diktatury nahodilě většiny) slova "právní stát", ale zde je hlavní důraz skutečně kladen na "demokratický".

Zdá se, že na Úřadu vlády asi nemají žádného právníka ani úředníka, který vystudoval bakalářský studijní program v oboru Veřejná správa na jiné nežli české (nebo slovenské) vysoké škole. Anebo ho možná mají, ale politici na něho nedbají. Těžko si to celé jinak vysvětlit.

Každý další výkon veřejné správy RVVI může být právně zpochybněn. A myslím, že docela úspěšně. (I když podobná zpochybnování nemám rád ...).

Prof. JUDr. Ivo Telec, CSc.

Vadný výkon veřejné správy - druhé pokračování

Na druhou stranu.

Ono až tak není o co stát, uvědomíme-li si regresní právní odpovědnost členů Rady pro výzkum, vývoj a inovace za škodu např. nesprávným úředním postupem při hodnocení výsledků výzkumných organizací.

Odpovědnost je sice omezena co do výše náhrady škody, ale toto omezení platí pro každý škodní případ. A těch je či může nastat celá řada ...

Bliže zde:

[<http://www.zurnal.upol.cz/zprava/clanek/odpovedn>]

nebo zde:

[<http://jinepravo.blogspot.com/2011/05/ivo-telec->]

Prof. JUDr. Ivo Telec, CSc.

Komunikace s právníkem

Jiří Chýla

Moje otázka

Zákon 130/2002 Sb. v platném znění stanoví z paragrafu 35 podmínky jmenování členů Rady pro výzkum, vývoj a inovace takto:

(4) Členy Rady pro výzkum, vývoj a inovace s výjimkou jejího předsedy odvolává vláda na návrh předsedy Rady pro výzkum, vývoj a inovace.....

z čehož podle mého názoru plyne, že funkční období člena Rady není automaticky čtyřleté, jak stanoví odstavec (6)

(6)Funkční období členů Rady pro výzkum, vývoj a inovace je čtyřleté. Člen Rady pro výzkum, vývoj a inovace může být jmenován nejvýše na dvě po sobě následující funkční období.

ale že může být kdykoliv odvoláním zkráceno. Souhlasíte, nebo je to jinak?

Hlavní otázka, na níž bych rád znal odpověď, je co se rozumí „funkčním obdobím“ v případě, že člen RVVI byl odvolán před uplynutím 4 let. Primárně jde o to, jak v tom případě interpretovat ustanovení, že „**člen Rady... může být jmenován nejvýše na dvě po sobě následující funkční období.**“.

Konkrétní případ: Miroslava Kopicová byla

1. do Rady jmenována poprvé usnesením vlády č. 274 ze dne 19. března 2007,
2. Z Rady odvolána usnesením vlády č. 360 ze dne 10. května 2010 a týmž usnesením znovu, tj. podruhé, do Rady jmenována
3. Z Rady (spolu se všemi dalšími členy) odvolána usnesením vlády č. 739 ze dne 5. října 2011, přičemž nikdo nebyl do Rady jmenován.
4. Do Rady potřetí jmenována (spolu s dalšími 15 členy) usnesením vlády č. 891 ze dne 30. listopadu 2011.

Otázka je jednoduchá: byl v případě M. Kopicové třetím jmenováním porušen zákon?

Odpověď právníka:

Na Vámi položenou otázku není zcela jednoduché odpovědět.

Pro její zodpovězení je podstatné, jak správně uvádíte, zda ustanovení § 35 odst. 6 poslední věty: "Člen Rady pro výzkum, vývoj a inovace může být jmenován nejvýše na dvě po sobě následující funkční období" předepisuje v souladu s předposlední větou "Funkční období členů Rady pro výzkum, vývoj a inovace je čtyřleté" časový údaj, tj. zda stanoví, že člen Rady může být členem maximálně 8 let po sobě, nebo zda předepisuje maximum dvou po sobě následujících voleb. Já osobně se ve své praxi příliš často nezabývám ústavním právem, a proto na tuto otázku nemám jednoznačný názor, ale kloním se spíše k názoru, že jde maximum dvou po sobě následujících zvolení, protože pojem funkční období chápu tak, že neznamená automaticky 4 roky, ale období od jmenování do vypršení funkce nebo do jiného způsobu ukončení funkce, např. odvolání, přičemž odst. 4, na který odkazujete jistě není v tomto ohledu bez relevance. Dále lze argumentovat, že pokud by zákonodárce

chtěl limitovat délku období časovým údajem mohl by jednodušeji říct, že člen Rady nesmí ve funkci setrvat nepřetržitě déle než 8 let.

Chvilku jsem se snažil najít na toto téma (v nějaké jiné obdobné věci - demokratický princip rotace se uplatňuje i v případě celé řady veřejných funkcí) nějaký judikát ústavního soudu, nebo některého z evropských soudů, ale nic jsem k tomu nenašel. Pokud se k této otázce již v minulosti ústavní soud nebo některý z evropských soudů vyjádřil, byl by to jen velmi obtížně vyvratitelný argument.

Máte k dispozici usnesením vlády č. 891 ze dne 30. listopadu 2011?

Dle mého názoru, i pokud bychom přijali myšlenku, že jde o maximum 8 let, musela by být M. Kopicová jmenována na dobu maximálně do března 2015 (tedy na jakési zkrácené funkční období). V případě, že tomu tak není, domnívám se, že zákon určitě porušen byl, protože zákon stanoví, že funkční období je 4 roky a pokud by byla paní Kopicová jmenována v listopadu bez časového omezení (tedy na dobu do listopadu 2015), byla vlastně jmenována na dobu přesahující 8 let. Na druhé straně by šlo při tomto výkladu o porušení ne zas tak významné, protože osmiletou dobu překračuje jen o několik měsíců.

Znovu opakuji, že nejsem odborníkem na ústavní právo, nicméně vím, že ústavní právo má svá specifika. Vezměte si například případ opětovné volby Václava Havla (necht' odpočívá v pokoji) českým prezidentem. Pokud si to pamatuji správně - v tom případě šlo de facto již o jeho třetí funkční období a argumentovalo se do jisté míry podobně: že totiž jako federální prezident nebyl ve funkci dlouho, a že jako federální prezident nebyl formálně prezidentem České republiky dle české Ústavy. Šlo samozřejmě o zcela jinou situaci (a ani ve snu by mne nenapadlo srovnávat paní Kopicovou s V.H., a už vůbec ne vhodnost jejich opětovné volby), nicméně i tehdy byla argumentace vedena do jisté míry účelově (byť se asi dneska najde málo lidí, kteří by za znovuzvolení V.H. nebyli rádi). Také mám pocit, že jsem někde četl, že v USA v případě presidenta Jonhsona, nástupce J.F.Kenedyho se uvažovalo o jeho zvolení napotřetí na zkrácené volebné období, a že tudíž američtí ústavní právníci dovozovali, že v případě úpravy rotace amerických prezidentů jde o maximum dané dvojnásobkem trvání běžného funkčního období.

Abych svůj názor shrnul, nejsem si jist, zda zákon 130 limituje trvání členství v radě počtem zvolení nebo počtem let, i když se kloním spíše k názoru, že jde o počet zvolení. V případě, že paní Kopicová nebyla jmenována s časovým omezením, byl dle mého názoru zákon porušen tím, že byla jmenována (na třetí období a zároveň) na dobu přesahující o cca 6 měsíců dobu 8 let. Vzhledem k tomu, že jde o oblast veřejného práva, kde obecně platí zásada, co není zákonem dovoleno, je zakázáno, myslím, že její jmenování nebylo legitimní. Myslím, že vzhledem k pochybnostem mělo být přistoupeno spíše k restriktivnímu výkladu § 35 odst. 6., a že měl být zvolen postup, který nezakládá důvodné pochybnosti o tom, zda bylo postupováno v souladu s právem.

Doufám, že je Vám moje odpověď alespoň částečně užitečná. Berte jí, prosím, jako můj osobní názor, nikoliv jako stanovisko naší kanceláře.

Doplňující odpověď poté, co jsem mu poslal usnesení vlády č. 891 ze dne 30. listopadu 2011

Je to tedy tak, jak jsem předpokládal - paní Kopicová nebyla jmenována na zkrácené období - zákon byl v jejím případě tedy porušen buďto už tím, že p. Kopicová byla jmenována potřetí/na třetí funkční období, anebo přinejmenším tím, že její funkční období nebylo v rámci jmenování omezeno do března 2015.

Moje otázka:

Vážený pane magistře,

děkuji za odpověď, jež bere v úvahu usnesení vlády z 30. 11. 2011 a shrnutí celkové situace, velmi jste mi pomohl. Omlouvám se, že Vás obtěžuji ještě s jednou otázkou, na kterou jsem v minulém mejlu zapomněl a která je přitom také velmi důležitá.

Jde o to, jak interpretovat pojem "nejvýše na dvě po sobě následující funkční období" za situace, kdy všichni členové minulé RVVI, kromě jejího předsedy, premiéra Nečase, byli odvolání usnesením vlády č. 739 ze dne 5. října 2011 a noví členové RVVI, včetně M. Kopicové, P. Fialy a Z. Frolíka, byli do RVVI jmenováni až po téměř 2. měsících dne 30. listopadu 2011. RVVI tedy 2 měsíce měla pouze předsedu.

Jsou tedy funkční období minulé RVVI, odvolané 5. 10. 2011, a současné RVVI jmenované 30. 11. 2011 "po sobě následující", nebo skutečnost, že mezi odvoláním minulé a jmenováním nové RVVI uplynuly téměř 2 měsíce, znamená, že se o "dvě po sobě následující funkční období" nejedná, byť v té době kromě předsedy RVVI žádné členy neměla?

Právníkova odpověď:

Vážený pane profesore,

chápu, já osobně jsem přesvědčen, že v tomto ohledu nepochybně jde o dvě po sobě následující funkční období.

Případné zdůvodňování opětovné volby tím, že nejde o "po sobě následující funkční období" protože mezi nimi byla dva měsíce pauza, by dle mého názoru bylo zcela účelovým výkladem zákona a ve výsledku jeho obcházením.

Pochybnosti bych měl pouze pro případ, kdy by na zmíněné dva měsíce bylo dočasně jmenováno několik dalších členů RVVI. V takovém případě by například ve vztahu paní Kopicové mohla existovat pochybnost, zda byli jmenováni na její místo nebo na místo jiných odvolaných členů. Vzhledem k tomu, že šlo jen o dva měsíce, bych ale i to považoval za zcela jednoznačné obcházení zákona.

Jednota českých matematiků a fyziků
ČESKÁ FYZIKÁLNÍ SPOLEČNOST
Odborná skupina Organizace výzkumu
<http://cms.jcmf.cz/osov/>

Věc: Prosba o vyjádření k legitimitě RVVI.
28.12.2011

Vážená paní
Mgr. Karolina Peake
místopředsedkyně vlády ČR
předsedkyně Legislativní rady vlády ČR

Vážená paní předsedkyně,

dovoluji si obrátit se na Vás z titulu Vašich ústavních funkcí, především však jako na právnický erudovaný členku vlády, která 30.11.2011 při jmenování členů Rady pro výzkum, vývoj a inovace porušila podle údajů, uvedených v připojených vyjádřeních, zákon. Konkrétně jde o vyjádření fyzika prof. Jiřího Chýly a profesora občanského práva prof. Ivo Telce

Na XXVIII. Akademickém fóru 12.1.2012 bude učiněn pokus s pomocí i členů Rady pro výzkum, vývoj a inovace, kteří budou ochotni na prosbu o pomoc reagovat, a s žádoucí pomocí Vaší, o kterou Vás prosím, vnést do problematiky jasno, existující diskrepanci odstranit a právně nezpochybnitelným způsobem podpořit řádné fungování Rady. Mlčení kompetentních činitelů – jako by vyjádření profesora Chýly a profesora Telce byla právně evidentně nedůvodná a i laickou veřejností vnímaná jako zřejmě pochybená, a tedy oficiální reakci nevyžadující – by mělo trvat dobu co nejkratší. Mělo by být věcí i zájmem samotné Rady a jejích členů, a zejména ústavních činitelů, přispět ke vzniku a zveřejnění rychlého, odborně kvalifikovaného řešení.

Je-li to pro Vás schůdné a chcete-li poskytnout argumentaci stvrzující legitimitu vrcholného orgánu státní správy z pozice ústavního činitele místopředsedkyně vlády a předsedkyně její Legislativní rady, nebo prostě jako právnička, bude to účastníky XXVIII. Akademického fóra a příjemci jeho materiálů nepochybně velmi vítáno. Vaše osobní vyjádření, o které Vás prosím, bude uplatněno na XXVIII. Akademickém fóru 12.1.2012, nemáte-li proti takovému jeho zveřejnění námitek.

Se stejnou prosbou se obracím na vedoucí funkcionáře a členy Rady a informuji o tom, jakož zmínkou „Vyjádření Mgr. Karoliny Peake v jednání“ následující po vyjádření pana ministra JUDr. Jiřího Pospíšila i o této prosbě Vám v připojených materiálech k pozvánce na XXVIII. Akademické fórum.

Předem Vám děkuji za vlídné přijetí prosby a za pozornost, kterou jí věnujete.

S nejlepšími novoročními přáními, s poděkováním a se srdečným pozdravem

Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc.,
předseda Odborné skupiny Organizace výzkumu ČFS JČMF
cernohorsky@physics.muni.cz

Cc: Členové Odborné skupiny Organizace výzkumu ČFS JČMF
Prof. Jiří Chýla
Prof. Ivo Telec

Mgr. Karolína PEAKE
místopředsedkyně vlády České republiky
předsedkyně Legislativní rady vlády
předsedkyně Vládního výboru pro koordinaci boje s korupcí

V Praze dne 11. ledna 2012
Č.j.: 97/2012 – RSL

Vážený pane profesore,

se zájmem jsem se seznámila s Vaším dopisem ze dne 2. ledna 2012, včetně všech přiložených vyjádření, v němž uvádíte své pochybnosti o legitimitě jmenování některých členů Rady pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“) vládou dne 30. listopadu 2011.

V otázce Vámi zpochybňované legitimacy jmenování pánů Petra Fialy a Zbyňka Frolíka a paní Miroslavy Kopicové novými členy Rady, a to z důvodu jejich členství v obou předchozích Radách, jsem dospěla k následujícímu právnímu názoru:

Vláda na základě § 35 odst. 3 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů, svým usnesením ze dne 30. listopadu 2011 č. 891 jmenovala 16 členů Rady; mezi nově jmenovanými členy jsou i Vámi uváděné osobnosti - pan Petr Fiala, Zbyněk Frolík a Miroslava Kopicová.

Podmínky výkonu funkce člena Rady stanoví § 35 odst. 6 věty třetí a čtvrtá zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací tak, že *„Funkční období členů Rady pro výzkum, vývoj a inovace je čtyřleté. Člen Rady pro výzkum, vývoj a inovace může být jmenován nejvýše na dvě po sobě následující funkční období.“*

Smyslem tohoto ustanovení je zejména určit nepřekročitelný časový limit pro výkon funkce a časově jej omezit na dobu nejvýše celkem 8 let, po jejímž naplnění musí být člen Rady odvolán, neboť nadále již přestává splňovat zákonem stanovené podmínky výkonu funkce člena Rady, a to podmínku časového limitu pro výkon funkce. Co do důsledků je účelem tohoto ustanovení ze zákona „vyvolat“ povinnost obměny členů Rady po naplnění časového limitu 8 let členství konkrétní osoby v Radě novými osobnostmi, a tak vytvořit podmínky pro eliminaci stagnace činnosti Rady průběžnou obměnou odborníků v dané oblasti.

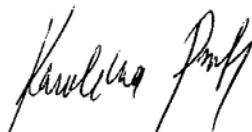
Jak je uvedeno výše, zákon současně kromě celkového časového limitu pro výkon funkce člena Rady stanoví další podmínku, a to když současně vylučuje, aby tatáž osoba byla jmenována do funkce člena Rady více než na dvě po sobě následující funkční období, které je zpravidla čtyřleté; i když je funkční období čtyřleté, ne každý člen jej musí beze zbytku naplnit, neboť i zákon sám upravuje možnost např. požádat o své odvolání z funkce.

Rozhodnou zákonnou podmínkou je stanovení časově nepřerušené následnosti po sobě jdoucích funkčních období. V případě, že tato funkční období na sebe z jakýchkoliv důvodů bezprostředně nenavazují, lze dovodit, že se nejedná o „po sobě následující funkční období“ ve smyslu § 35 odst. 6 věty poslední zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, což je případ výše uvedených nově jmenovaných členů Rady.

S ohledem na výše uvedené zastávám názor, že v daném případě vláda při jmenování nových členů Rady postupovala v souladu se zákonem a k Vámi namítanému porušení zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ze strany vlády nedošlo.

S odvoláním na dikci Vašeho dopisu současně sděluji, že nemám námitek proti zveřejnění mé odpovědi na připravovaném XXVIII. Akademickému fóru. Nicméně jsem nucena upozornit na to, že toto vyjádření je pouze můj osobní právní názor a proto jej nelze považovat za oficiální či závazný výklad zákona.

S úctou

Vážený pan

Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc.
předseda Odborné skupiny Organizace výzkumu ČFS JČMF

cernohorsky@physics.muni.cz

Vážená paní
Mgr. Karolina Peake
místopředsedkyně Vlády ČR
předsedkyně Legislativní rady Vlády ČR

11.1.2012

Vážená paní předsedkyně,

děkuji Vám za Váš osobní právní názor v předmětné věci, v němž se s některými právníky shodujete, s některými lišíte.

V dané situaci je nejen žádoucí, ale nezbytné mít kromě vyjádření různě uvažujících právníků k dispozici oficiální stanovisko. Legislativní rada vlády jistě nemusí být oním grémiem, jehož stanovisko vláda jako oficiální uplatní, pokud se tím Legislativní rada nebo některý její člen vůbec zabývali. Nicméně je pravděpodobné, že je Legislativní radě známo, kdo je k vydání oficiálního stanoviska kompetentní. Pokud by bylo možné, tuto informaci poskytnout, resp. sdělit, kde lze takovou informaci získat, dovoluji si Vás požádat o operativní sdělení, na koho z Legislativní rady vlády nebo z jejího aparátu je možno se obrátit. Vzhledem k zítřejšímu jednání Akademického fóra by bylo poskytnutí takové informace vysoce pozitivně zhodnotitelným prvkem z hlediska pohledu na fungování vrcholných orgánů státní správy. Bude však přijato s pochopením, jestliže se to například z časových důvodů nepodaří.

S poděkováním předem

v úctě

Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc.,
předseda Odborné skupiny Organizace výzkumu ČFS JČMF
cernohorsky@physics.muni.cz

Cc:

Členové Odborné skupiny Organizace výzkumu České fyzikální společnosti
Jednoty českých matematiků a fyziků

Dopis členům RVVI 29.12.2011

Věc: Prosba o vyjádření k legitimitě RVVI.

29.12.2011

[...]

dovoluji si obrátit se na Vás jako na [předsedu, 1. místopředsedkyni, místopředsedu, členku, člena] Rady pro výzkum, vývoj a inovace.

V připojených vyjádřeních fyzika prof. Jiřího Chýly a profesora občanského práva prof. Ivo Telce se poukazuje na porušení zákona při jmenování členů Rady pro výzkum, vývoj a inovace Vládou ČR 30.11.2011.

Na XXVIII. Akademickém fóru 12.1.2012 bude učiněn pokus s pomocí i členů Rady pro výzkum, vývoj a inovace, kteří budou ochotni na prosbu o pomoc reagovat, vnést do problematiky jasno, existující diskrepanci odstranit a právně nezpochybnitelným způsobem podpořit řádné fungování Rady. Současný stav škodlivého mlčení kompetentních činitelů (leđa, že by považovali vyjádření profesora Chýly a profesora Telce za právně evidentně nedůvodná a i laickou veřejností vnímaná jako zřejmě pochybená, a tedy oficiální reakce nevyžadující) by měl trvat dobu co nejkratší. Každému, kdo má snahu přispět ke vzniku a zveřejnění rychlého, odborně plně kvalifikovaného řešení, patří dík předem.

Je-li to pro Vás schůdné a chcete-li poskytnout argumentaci stvrzující legitimitu vrcholného orgánu státní správy, jehož jste [předsedou, 1. místopředsedkyni, místopředsedou, členkou, členem] členem, bude Vaše osobní vyjádření, o které Vás prosím, uplatněno na XXVIII. Akademickém fóru 12.1.2012, nemáte-li proti takovému jeho zveřejnění námitek.

Se stejnou prosbou se obracím na všechny vedoucí funkcionáře a všechny členy Rady a informuji o tom v připojené pozvánce na XXVIII. Akademické fórum její adresáty.

Předem Vám děkuji za vlídné přijetí mé prosby a za pozornost, kterou jí věnujete.

S nejlepšími novoročními přáními, s poděkováním a se srdečným pozdravem

Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc.,
předseda Odborné skupiny Organizace výzkumu ČFS JČMF
cernohorsky@physics.muni.cz

Dr. Hana Graclová

Stanovisko Dr. Hany Graclové si vyžádal a Akademickému fóru poskytl člen RVVI RNDr. Zdeněk Havlas, DrSc.

Právní stanovisko k § 35 odst. 6 z. č. 130/2002 Sb., zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, ve znění pozdějších předpisů

- I. § 35 odst. 6 z. č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, stanoví dvojí omezení pro člena Rady pro výzkum, vývoj a inovace:
 1. funkční období člena Rady pro výzkum, vývoj a inovace je čtyřleté
 2. člen Rady pro výzkum, vývoj a inovace může být jmenován nejvýše na dvě po sobě následující funkční období.

- II. Dle § 35 odst. 4 z. č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, může být člen Rady odvolán vládou.
Je mimo veškerou pochybnost, že odvoláním funkční období člena Rady končí, byť netrvalo čtyři roky. Na jeho místo může být jmenován nový člen Rady.

- III. Členství v Radě je ve smyslu § 35 odst. 6 z. č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, omezeno nejvýše dvěma **po sobě následujícími obdobími**. Pokud je člen Rady odvolán, jeho funkční období skončí. Není-li bezprostředně poté znovu jmenován, není naplněna díkce § 35 odst. 6 z. č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů – **dvou po sobě následujících funkčních období**.

- IV. Aby bylo možno považovat dvě funkční období, mezi nimiž existovala přestávka, za po sobě jdoucí, musela by zákonná úprava obsahovat fikci, která by stanovila, jak dlouhé časové období přestávky mezi dvěma funkčními obdobími je třeba považovat za nulitní.

4.1.2012

Zpracoval: Dr. Hana Graclová

Vyjádření ke jmenování členů RVVI

Miroslav Šmidák

Stručný obsah diskusního příspěvku JUDr. Šmidáka na XXVIII. AF 12. 1. 2012

Při jmenování nových členů RVVI došlo k evidentnímu a trapnému porušení platného zákona (zákon č. 130/2002 Sb., v platném znění, § 35, odst. /6/). Ještě trapnější je následná snaha toto pochybení nějak popřít a „zamést je pod koberec“. Argumenty, kterými je chybný postup premiéra a vlády obhajován, jsou irelevantní. To se týká především tvrzení, že úmyslem zákonodárce bylo omezit maximální souvislou dobu výkonu funkce člena Rady na 8 let. Zákon však výslovně mluví o dvou po sobě následujících funkčních obdobích (tedy o možném dvojím po sobě jdoucím jmenování a nepřípustnosti třetího), přičemž zároveň předpokládá a umožňuje, aby funkční období trvalo i méně než 4 roky. Stejně tak je nesmyslná i konstrukce, poukazující na dvouměsíční pauzu mezi odvoláním dřívějších a jmenováním nových členů RVVI. Během této pauzy Rada v zákonem stanovené podobě neexistovala a neměla žádné funkční období, takže období předcházející a nynější Rady po sobě následují. Nápravu současného stavu bude proto možno zjednat pouze novým, zákonu odpovídajícím právním aktem vlády.

Soudím však, že jádro problémů v činnosti RVVI nespočívá ani tak v jejím personálním složení, jako v chybném stanovení jejího postavení a působnosti zákonem č. 130/2002 Sb., v platném znění, kdy se z odborného a poradního orgánu vlády stala jakýmsi sui generis ústředním orgánem státní správy pro oblast VVI, aniž by pro tento úkol měla odpovídající strukturu, podmínky a jasnou osobní a politickou odpovědnost.

PhDr. Miroslava Kopicová

Vážený pane profesore,

Děkuji Vám přeposlání dopisu panu profesorovi Fialovi, který se týká také mého jmenování do RVVI.

Pokud jde o legitimitu jmenování členů RVVI, byl vznesen dotaz v průběhu zasedání Rady dne 16.12.2011 na pana předsedu Rady. Z jeho odpovědi vyplynulo, že pan předseda vychází z výkladu, který takové jmenování umožňuje. Já nejsem právník, ale pokud bude výklad zákona jiný, budu jej samozřejmě respektovat.

Vážený pane profesore, dovoluji mi využít této příležitosti k tomu, abych Vám a Vaší rodině popřála zejména pevné zdraví a pěkný rok 2012!

S úctou
M. Kopicová

Vážená paní ředitelko,

omlouvám se za svou chybu – dopis stejného znění až na oslovení v úvodu a v textu byl poslán všem 17 členům Rady pro výzkum, vývoj a inovace. V jednom případě, právě ve Vašem, se stala chyba, Dopis se správným Vaším oslovením jsem Vám právě s více než jednodenním zpožděním odeslal. Děkuji za Vaši vstřícnost, s níž jste na mou chybu reagovala.

K vlastní věci: Z dosavadních reakcí je zřejmé, že by neměl být problém zveřejněním právně kompetentního výkladu záležitost vyjasnit.

Za Vaši věcnou reakci děkuji a s poděkováním za novoroční přání, které opětuji, Vás srdečně zdravím.
Martin Černohorský

Vážený pane profesore,

Vůbec se neomlouvám, jen jsem chtěla odůvodnit, proč odpovídám na dopis, který mi nebyl formálně určen.
Přeji Vám příjemný den

Mirka Kopicová

Ing. Karel Aim, CSc.

Vážený pane profesore,

děkuji Vám za pozvání na XXVIII. Akademické fórum 12. 1. 2012. Rád bych přišel, ale svou účast nemohu plně potvrdit - ten den po poledni mne čeká chirurgický zákrok v ústech a nevím, v jakém budu stavu (podobný jsem absolvoval v úterý a byl jsem dosti zubožen po zbytek dne).

Musím ale říci, že mám velké pochyby, že na jednání Akademického fóra se podaří vnést do problematiky jmenování RVVI jasno a právně nezpochybnitelným způsobem podpořit řádné fungování Rady, a to i kdyby byli jednání přítomni všichni dobře informovaní členové RVVI.

K věci mám ve stručnosti následující poznámky a informace:

(1) Jde o problém veskrze právní - jak vyložit příslušná ustanovení zákona č. 130/2002 Sb. Zákon bohužel (nejen) v § 35 obsahuje vzájemně nekonzistentní ustanovení (jak v samotném poslání RVVI, která je definována jako odborný a poradní orgán s některými úkoly exekutivní povahy, tak i v odstavcích (4) a (6), které upravují jmenování a odvolávání členů RVVI). O to více je výkladových názorů nejen právních laiků, ale i lidí vzdělaných v oboru práva.

(2) Je třeba oddělit řešení současné situace (uznání legitimacy RVVI, jejichž 16 členů bylo jmenováno vládou 30. 11. 2011) od diskuse a návrhů na zlepšení dikce zákona v předmětné části.

(3) Přiznám se, že sám jsem si inkriminovaná ustanovení zákona dosud vykládal tak, že daná osoba může bez přerušení (resp. s krátkým přerušením) v RVVI působit (maximálně) po dvě 4-letá období (tj. celkem 8 let) a pak si musí dát (nejméně) 4-letou pauzu. Byl jsem při tom ovlivněn i analogickou praxí uplatňovanou v Akademické radě AV ČR. Ve znění zákona č. 283/1992 Sb., o AV ČR (§ 7 odst. 3: "Funkční období /Akademické/ Rady je čtyři roky. ...") a zákona č. 130/2002 Sb. (§ 35 odst. 6: "... Funkční období členů Rady pro výzkum vývoj a inovace je čtyřleté. ..." plus možnost odvolání člena /kdykoli/ dle odst. 4) je ale významný rozdíl.

(4) Zatímco (díky stabilnímu rytmu funkčních období orgánu AV ČR) výklad uvedeného ustanovení zákona o AV ČR nečiní potíže, otázka odhalující jádro rozporu obsaženého v zákoně č. 130/2002 Sb. podle mne je: Co je funkční období člena RVVI? Je to časový úsek mezi jmenováním a odvoláním člena nebo je čtyřleté? (Možno iterovat mezi odstavci 4 a 6 paragrafu 35.)

(5) Na 268. zasedání RVVI vznesl kolega K. Oliva (po dohodě členů z AV ČR) v bodě "Různé" v uvedené věci dotaz a žádost o jednoznačné potvrzení legitimacy RVVI v současném složení. Premiér P. Nečas ve své odpovědi uvedl, že vláda se opírá o právní názor, že úmyslem zákonodárce bylo, aby člen nepůsobil v RVVI bez přerušení déle než 8 let. Jak plyne z výše uvedeného bodu (3), nemám ve věcné rovině osobně s touto interpretací problém; legitimitu RVVI v současném složení tím však za jednoznačně potvrzenou považovat nelze. Vzhledem k nejednoznačnosti zákona (viz výše uvedený bod (4)) považuji za nutné ji mít potvrzenou minimálně písemným vyjádřením nějaké právní autority.

(6) V rámci dosud probíhající kontroly zápisu z uvedeného zasedání RVVI je evidentně Na základě těchto připomínek se sekretář RVVI Ing. Jan Marek obrátil v uvedené věci na náměstkyni předsedkyně Legislativní rady vlády JUDr. PhDr. P. Mlsnu a požádal jej o písemné stanovisko Legislativní rady vlády. (Detaily žádosti a požadovaný/očekávaný termín dodání stanoviska zatím neznám.)

(7) Jak je ze shora uvedeného zřejmé, s vyhraněným názorem kolegy J. Chýly nemohu plně souhlasit; přiklonil bych se k němu, pokud by věta v zákoně č. 130/2002 Sb. (§ 35 odst. 6) zněla např. "Funkční období členů Rady pro výzkum vývoj a inovace je nejvýše čtyřleté."

Pokud jde o vyjádření prof. I. Telece, při vší úctě a snaze ho nemohu považovat za seriózní právní rozbor předmětné věci. Krajní interpretace ustanovení zákona č. 130/2002 Sb. je jeho východiskem, nikoli argumentovaným výsledkem. Samostatnou (právní) polemiku je také možné vést o tom, zda RVVI je veřejným úřadem alias orgánem veřejné moci (já si to nemyslím).

Situace tedy bohužel úplně jasná ani úplně dobrá není. Obávám se totiž, že.

S přáním všeho nejlepšího do nadcházejícího roku 2012

srdečně zdraví
Karel Aim

Vážený pane kolego,

především je třeba myslet na Vaše zdraví a tak by to odpoledne ve čtvrtek 12. ledna mělo být programově vyhrazeno plně klidu po tom, co Vás po poledni čeká. Opětuji Vaše novoroční přání s tím, aby v tom právě začínajícím roce mizely všechny stávající náběhy na neduhy a nové se neobjevovaly, a bylo dost dnů, kdy je proč mít radost a pocit uspokojení.

Za Vašich 7 bodů velice děkuji, jsou to vesměs cenné údaje, postřehy a informace. Z dosud došlých vyjádření se potvrzuje, že těžko počítat s plným úspěchem, ale pozitivní vliv to na základě podobných vyjádření jako je to Vaše mít rozhodně může.

S poděkováním a srdečným pozdravem
Martin Černohorský

Prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M.

Vážený pane profesore,

děkuji za Váš zájem o otázky související se jmenováním RVVI. Jak vím, někteří členové současné Rady již na Vaši výzvu reagovali a své názory Vám poskytli. Rád bych poukázal na to, že sám jsem se k této věci vyjádřil již při svém vystoupení na Akademickém fóru, kde jsem se také pokusil podrobně vysvětlit všechny známé souvislosti, které vládu ke jmenování RVVI v tomto složení vedly. Obávám se, že již mnoho k tomu dodat nemohu a to z prostého důvodu: nic již nezbývá, vše bylo jasně a otevřeně řečeno.

To v plné míře platí i pro vysvětlení skutečnosti, že tři členové RVVI byli údajně jmenováni do třetího po sobě navazujícího funkčního období. Dovoluji si připomenout své konstatování na Akademickém fóru, že vláda si při svém rozhodování byla vědoma doby působení jednotlivých kandidátů v předcházejících Radách a že nepochybně jednala tak, aby nebyl porušen zákon. Ani tehdy ani nyní nijak nezpochybňuji oprávněnost otázek, zda zde přece jen nedošlo k omylu, ale moje odpověď bude i nyní stejná jako byla při jednání Akademického fóra.

Dovolím si také mírně oponovat tvrzení o "mlčení kompetentních činitelů". K problému se v médiích vyjádřil bezprostředně po jmenování jak pan premiér Nečas, tak např. min. spravedlnosti Pospíšil; této otázce jsem se nikdy nevyhýbal ani já (ale to uvádím jen "navíc", protože můžete oprávněně namítnout, že v otázce jmenování RVVI "kompetentním činitelem" nejsem).

Pro definitivní rozptýlení pochybností nyní příkládám citace ze dvou na sobě nezávislých právních stanovisek, jejichž oba autoři (právníci, dodávám pro pořádek) dospěli k závěru, že zákon porušen nebyl:

„Podmínky výkonu funkce člena Rady stanoví § 35 odst. 6 věty třetí a čtvrtá zákona tak, že „Funkční období členů Rady pro výzkum, vývoj a inovace je čtyřleté. Člen Rady pro výzkum, vývoj a inovace může být

jmenován nejvýše na dvě po sobě následující funkční období.“. Smyslem tohoto ustanovení je zejména určit nepřekročitelný časový limit pro výkon funkce a časově jej omezit na dobu nejvýše celkem 8 let, po jejímž naplnění musí být člen Rady odvolán, neboť nadále již přestává splňovat zákonem stanovené podmínky výkonu funkce člena Rady, a to podmínky časového limitu pro výkon funkce; účelem je nepochybně co do důsledků ze zákona „vyvolat“ povinnost obměny členů Rady novými osobnostmi po naplnění limitu 8 let členství konkrétní osoby v Radě, a tak vytvořit podmínky pro eliminaci stagnace činnosti Rady průběžnou obměnou odborníků v dané oblasti. Jak je uvedeno výše, zákon současně stanoví další podmínku pro výkon funkce člena Rady, a to tak, že vylučuje, aby někdo byl jmenován do funkce více než na dvě po sobě následující funkční období. Rozhodnou podmínkou je stanovení časově nepřerušené následnosti po sobě jdoucích funkčních období. V případě, že tato funkční období na sebe z jakýchkoliv důvodů bezprostředně nenavazují, lze dovodit, že se nejedná o „po sobě následující funkční období“ ve smyslu § 35 odst. 6 věty poslední.“

„Pokud je člen Rady odvolán, jeho funkční období skončí. Není-li bezprostředně poté znovu jmenován, není naplněna dikce § 35 odst. 6 z. č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů - dvou po sobě následujících funkčních období. Aby bylo možno považovat dvě funkční období, mezi nimiž existovala přestávka, za po sobě jdoucí, musela by zákonná úprava obsahovat fikci, která by stanovila, jak dlouhé časové období přestávky mezi dvěma funkčními obdobími je třeba považovat za nulitní.“

Vážený pane profesore, doufám, že mnou uvedené skutečnosti a právní argumenty napomohou k úplnému vyjasnění situace. Současně věřím, že se napříště budeme moci zabývat klíčovými odbornými otázkami souvisejícími s organizací a podporou vědy, v nichž je hlas členů Akademického fóra velmi významný a užitečný.

Se srdečným pozdravem
Petr Fiala

Vážený pane profesore,

děkuji za Vaše vyjádření, které je významnou součástí materiálů, které se sešly od členů Rady pro výzkum, vývoj a inovace. Vedle stanovisek a názorů, souhlasných s Vámi uváděnými, jsou v nich i názory a právní stanoviska odlišná.

Jako "mlčení kompetentních činitelů" byl v době zmínění toho charakterizován stav, že není k dispozici písemné oficiální vyjádření k předmětné věci. Tento stav trvá dosud, vyřizování buď není dosud ukončeno, nebo už existující výsledek není zveřejněn.

Věřím, že při Vámi zmiňované snaze o otevřenost a při projeveném vážném zájmu členů RVVI o vyjasnění situace, která se podle došlých materiálů za vyjasněnou nepovažuje, se podaří kompetentním místům korektním způsobem období nejasnosti ukončit. Vaše vyjádření tomu významně napomáhá.

Se srdečným pozdravem
Martin Černohorský